

«АВИМЕД» КӨПСАЛАЛЫ КОЛЛЕДЖІ

Ереже колледждің
Педагогикалық Кенесінде қаралды
Хаттама № 1 31.08.2022 ж.

«Бекітемін»

Колледж директоры
А.А. Керімбекова

КОЛЛЕДЖДЕ ДУАЛЬДЫ ОҚЫТУ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

Шымкент, 2022

1. Жалпы ережелер

1.1. Осы "Мирас "колледжі" мекемесінде (бұдан әрі – Колледж) дуальды оқыту туралы ереже (бұдан әрі - Ереже) Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы Еңбек кодексіне, "Білім туралы" Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі Заңының 5-бабының 46-12) тармақшасына сәйкес әзірленді және дуальды оқыту нысанында оқу процесін ұйымдастыру тәртібін айқындайды.

1.2. Осы Ережеде мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

- 1) білім беру бағдарламасы - оқытудың мақсаттарын, нәтижесі мен мазмұнын, білім беру процесін ұйымдастыруды, оларды іске асыру тәсілдері мен әдістерін, оқыту нәтижелерін бағалау критерийлерін қамтитын білім берудің негізгі сипаттамаларының бірыңғай кешені;
- 2) білім алушы - техникалық және кәсіптік білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын колледжде білім алатын тұлға;
- 3) біліктілікті беру - нақты мамандық бойынша кәсіптік қызметтің тиісті түрі шеңберінде жұмысты орындау үшін қажетті жеке қабілеттердің, кәсіптік білімнің, шеберліктің және дағдылардың жиынтығын растау рәсімі;
- 4) дуальды оқыту-колледжде оқытуды кәсіпорында міндетті оқу және тәжірибе кезеңдерімен, жұмыс орындарын ұсынумен және кәсіпорынның, оқу орнының және білім алушының тең жауапкершілігі кезінде білім алушыларға өтемақы төлеумен үйлестіретін кадрларды даярлау нысаны;
- 5) дуальді оқыту туралы шарт-білім алушылар, өндірістік оқыту мен тәжірибеден өту үшін жұмыс орнын беретін ұйым және тәжірибеден өту шарттары мен тәртібін регламенттейтін колледж арасындағы жазбаша келісім;
- 6) білім беру саласындағы уәкілетті орган - білім беру саласындағы басшылықты және салааралық үйлестіруді жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының орталық атқарушы органы;
- 7) Еңбек функциясы - еңбек процесінің бір немесе бірнеше міндеттерін шешуге бағытталған өзара байланысты іс-қимылдар жиынтығы;
- 8) Жергілікті атқарушы орган (әкімдік) - қала, облыс әкімі басқаратын алқалы атқарушы орган, дуальді оқыту бойынша білікті жұмысшы кадрлар мен орта буын мамандарын даярлауды ұйымдастыруды қамтамасыз етеді;
- 9) кәсіптік тәжірибе - болашақ кәсіптік қызметпен байланысты белгілі бір жұмыс түрлерін орындау процесінде теориялық білімді, іскерлікті бекітуге, тәжірибелік дағдылар мен құзыреттілікті иемденуге және дамытуға бағытталған оқу қызметінің түрі;
- 10) кәсіптік бағдарлау - Ақпарат және консультациялық білім алушыларға кәсіптік қызығушылықтарына, жеке қабілеттері мен психофизиологиялық ерекшеліктеріне сәйкес білім беру және кәсіптік мүмкіндіктері, кәсіпті және оқу орнын еркін және саналы таңдауда оның құқықтарын іске асыруда көмек көрсету;
- 11) кәсіптік даярлықты бағалау - Техникалық және кәсіптік білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын Колледж бітірушісінің кәсіптік қызметтің тиісті түрі шеңберінде жұмысты орындауға біліктілік деңгейінің (қабілеттілігінің) сәйкестік дәрежесін айқындау;
- 12) өтемақы төлемдері - қызметкерлерді немесе еңбек қатынастарында тұрмайтын өзге де адамдарды кәсіптік даярлауға, қайта даярлауға және олардың біліктілігін арттыруға байланысты ақшалай төлемдер;
- 13) оқу орны – дуальды оқыту нысанында техникалық және кәсіптік білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын колледж;
- 14) Оқу орталығы - міндетті өндірістік тәжірибені ұйымдастыра отырып, қосымша білім берудің білім беру бағдарламаларын іске асыратын тәуелсіз меншік нысаны;

15) оқу жоспары - білім берудің тиісті деңгейіндегі білім алушылардың оқу пәндерінің, пәндерінің (модульдердің), тәжірибелердің, оқу қызметінің өзге де түрлерінің тізбесін, дәйектілігін, көлемін (еңбек сыйымдылығын) және бақылау нысанын регламенттейтін құжат;

16) өндірістік оқыту - кәсіптік білім берудің құрамдас бөлігі және оқу-өндірістік шеберханаларда, зертханаларда, оқу шаруашылықтары мен оқу полигондарында, сондай-ақ тікелей өндірісте және тиісті бейіндегі ұйымдарда жүзеге асырылады.;

17) тәлімгер - өндіріс технологияларын меңгерген, білім алушы колледжді өндірістік оқытуда тәжірибелік көмек көрсететін ұйымның (кәсіпорынның) білікті қызметкері;

18) ұйым (кәсіпорын) - осы Ережеге сәйкес дуальды оқытуға қатысатын заңды тұлға немесе дара кәсіпкер.

2. Дуальды оқыту қатысушылары

2.1. Дуальды оқыту қатысушылары:

- 1) Техникалық және кәсіптік білім беру бағдарламаларын іске асыратын колледж;
- 2) меншік нысанына қарамастан ұйымдар (кәсіпорындар);
- 3) білім алушы - колледж білім алушысы

3. Дуальді оқытудың міндетті компоненттері:

3.1. Дуальді оқытудың міндетті компоненттері:

- 1) дуальды оқыту туралы шарт;
- 2) ұйыммен (кәсіпорынмен) келісілген колледж дуальды оқытудың жұмыс оқу жоспары;
- 3) өндірістік оқытуды іске асыру үшін жабдықталған ұйымдардағы (кәсіпорындардағы) оқу, жұмыс орындары және/немесе оқу өндірістік орталығы және кәсіптік тәжірибе;
- 4) ұйымдарда (кәсіпорындарда) өндірістік оқыту мен кәсіптік тәжірибенің тәлімгерлері.

4. Дуальді оқытуды ұйымдастыру және өткізу:

4.1. Дуальды оқыту дуальды оқыту туралы шартқа сәйкес жүзеге асырылады.

4.2. Дуальді оқыту шеңберінде оқу процесін ұйымдастыру колледж бекіткен және ұйыммен (кәсіпорынмен) келісілген оқу жұмыс жоспарларына сәйкес жүзеге асырылады.

4.3. Оқу орнындағы оқу процесі оқу-өндірістік шеберханаларда, зертханаларда, сондай-ақ тікелей өндірісте және тиісті бейіндегі ұйымдарда жүзеге асырылатын теориялық сабақтар мен өндірістік оқытуды, зертханалық-тәжірибелік, кәсіптік тәжірибені, курстық және дипломдық жобалауды қамтиды.

4.4. Өндірістік оқыту мен кәсіптік тәжірибенің нысандары, мазмұны мен көлемі тиісті мамандық және біліктілік бойынша қолданыстағы білім беру бағдарламаларының негізінде айқындалады.

4.5. Дуальді оқытуды пайдалана отырып, колледждің оқу жоспарлары мен білім беру бағдарламалары оқу орындарында теориялық оқытуды және өндірістік оқытудың кемінде 60 пайызын, ұйым (кәсіпорын) базасында тәжірибені қарастырады.

4.6. Өндірістік оқыту теориялық оқытумен сүйемелденеді, онда колледждің дуальды оқыту тобының оқу процесінің кестесі ұйыммен (кәсіпорынмен) келісіледі.

4.7. Өндірістік оқудан және дуальды оқыту бойынша кәсіптік тәжірибеден өту кезеңінде колледж білім алушыларына Қазақстан Республикасының Еңбек кодексінің талаптарына сәйкес кәсіпорынның еңбек тәртібі ережелері қолданылады.

4.8. Өндірістік оқудан және дуальды оқыту бойынша тәжірибеден өту уақытында колледждің білім алушысы белгілі бір функционалдық міндеттерді орындайды, олар білім алушының еңбек өтіліне есептелуі мүмкін және осы уақыт ішінде оған өтемақы төлемі жүргізіледі.

- 4.9. Білім алушыға өтемақы төлемі кәсіпорынның (ұйымның) қалауы бойынша белгіленеді.
- 4.10. Колледждің толық курсы аяқталғаннан кейін білім алушы оқу орнында қорытынды аттестаттаудан өтеді, оның ішінде ұйымның базасын (кәсіпорнын) қолдана отырып және оның нәтижелері бойынша кәсіби біліктілігін бағалайды.
- 4.11. Қорытынды аттестаттаудан табысты өткен Колледж Білім алушысына мемлекеттік үлгідегі диплом және кәсіптік даярлықты бағалау және біліктілікті беру сертификаты беріледі.

5. Дуалды оқытуды ұйымдастыру процесіне қатысушылардың функциялары

5.1. Білім беру саласындағы уәкілетті орган дуальды оқыту бойынша оқу процесін ұйымдастыру мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсетеді, дуальды оқытуды ұйымдастыру мониторингін және дуальды оқыту шеңберінде өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

5.2. "Атамекен" Қазақстан Республикасының Ұлттық Кәсіпкерлер Палатасы дуальды оқыту туралы үш жақты шарттар жасасуға жәрдемдеседі, өңірлік кәсіпкерлер палаталарының жұмысын үйлестіреді, дуальды оқыту шеңберінде өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

5.3. Оқу орны:

- 1) оқу процесі үшін қажетті жағдайлар жасайды;
- 2) білім алушыларды дуальді оқыту бойынша даярлауға арналған оқу жоспарлары мен бағдарламаларын ұйыммен (кәсіпорынмен) келіседі;
- 3) ұйымның (кәсіпорынның) талаптарын ескере отырып, дуальды оқыту бойынша білім беру бағдарламаларын іске асырады);
- 4) білім алушылардың ұйымда (кәсіпорында) тәжірибеден өтуіне бақылау жүргізеді;
- 5) оқу орнында аралық және қорытынды аттестаттауды жүргізеді және кәсіптік даярлықты бағалауға және біліктілік беруге қатысады;
- 6) ұйыммен (кәсіпорынмен) келісім бойынша оқытушыларды тағылымдамаға ұйымға (кәсіпорынға) жібереді.;
- 7) дуальды оқыту бойынша оқыған және өз біліктілігін растаған түлектерді жұмысқа орналастыруға жәрдемдеседі.

5.4. Ұйым (кәсіпорын):

- 1) дуальді оқыту үшін бөлінетін оқушы, жұмыс орындарының санын анықтайды;
- 2) оқу процесіне түзету бойынша ұсыныстар енгізу мақсатында оқу орнының материалдық-техникалық базасымен танысады;
- 3) колледждің материалдық-техникалық базасын нығайтуға жәрдемдеседі
- 4) Өңірлік кәсіпкерлер палатасына өңірлік кәсіпкерлер палатасына дуалды оқыту шеңберінде кәсіпорында жұмыс, оқу орындары;
- 5) колледждің жұмыс оқу жоспарлары мен оқу бағдарламаларын, сондай-ақ оқу-әдістемелік кешендерді әзірлеуге қатысады;
- 6) жасалған шартқа сәйкес білім беру бағдарламаларына сәйкес ұйымда (кәсіпорында) өндірістік оқытуды және кәсіптік тәжірибені өткізуді ұйымдастыруды қамтамасыз етеді;
- 7) техникалық қауіпсіздік талаптарына сәйкес оқушылар, жұмыс орындарын ұсынады;
- 8) колледждің білім алушыларына өндірістік оқыту мен кәсіптік тәжірибеден өтудің толық кезеңіне тәлімгерді бекітеді;
- 9) жұмыс жағдайларымен, осы саланы реттейтін нормативтік құқықтық актілермен, еңбек қауіпсіздігі және еңбекті қорғау жағдайларымен таныстырады;
- 10) еңбекті қорғау, қауіпсіздік техникасы жөніндегі заңнамада және ұйымның (кәсіпорынның) жергілікті құжаттарында көзделген нұсқамалардың барлық түрлерін жүргізеді);
- 11) колледж білім алушыларын аралық және қорытынды аттестаттауға қатысады;

12) ұйымның (кәсіпорынның) қалауы бойынша Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және дуальды оқыту туралы шарттың талаптарына сәйкес білім алушылардың өтемдік төлемімен қамтамасыз етеді;

13) дуальды жүйе бойынша оқыған және өз біліктілігін растаған колледж түлектерінің жұмысқа орналасуына жәрдемдеседі.

5.5. Колледж білім алушылары:

1) еңбек жағдайымен, осы саланы реттейтін нормативтік құқықтық актілермен, қауіпсіздік және еңбек құқығымен танысады;

2) оқу және өндірістік тәртіпті, ішкі еңбек тәртібі қағидаларын, еңбекті қорғау және қауіпсіздік техникасы жөніндегі талаптарды сақтайды;

3) оқу жоспарында белгіленген толық оқу курсынан өтеді;

4) өндірістік оқудан және кәсіптік тәжірибеден өту туралы күнделік жүргізеді, тәлімгерге атқарылған жұмыс туралы есеп береді;

5) дуальді оқыту аяқталғаннан кейін аралық және қорытынды аттестаттаудан өтеді.

5.6. Білім беру саласындағы жергілікті атқарушы орган:

1) дуальді оқыту бойынша білікті жұмысшы кадрлар мен орта буын мамандарын даярлауды ұйымдастыруды қамтамасыз етеді;

2) өңірде дуальді оқытуды ұйымдастыру мониторингін жүзеге асырады;

3) дуальді оқыту нысанында оқу процесін ұйымдастыру мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсетеді;

4) өңірлік кәсіпкерлер палатасымен бірлесіп ұйымдар (кәсіпорындар) мен оқу орындарын дуальді оқытуға тарту бойынша жұмыс жүргізеді;

5) өңірлік кәсіпкерлер палаталарымен бірлесіп дуальды оқыту туралы шарттар жасасуға жәрдемдеседі;

6) дуальді оқыту бойынша оқыған бітірушілерді жұмысқа орналастыруға мониторинг жүргізеді және жәрдемдеседі;

7) дуальді оқыту шеңберінде өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

5.7. Өңірлік кәсіпкерлер палатасы:

1) дуальді оқытуға қатысуға тілек білдірген ұйымдар (кәсіпорындар) тарапынан оқушылар, кәсіпорында жұмыс орындарын ұсынуға өтінімдер қабылдайды;

2) ұйымдардың (кәсіпорындардың) өтінімдері бойынша оқушылар орындарын, жұмыс орындарын құруға жәрдем көрсетеді;

3) дуальді оқыту туралы шарттар жасасуға жәрдемдеседі;

4) дуальді оқыту туралы шарттардың тізілімін тіркейді және жүргізеді;

5) дуальді оқыту нысанында оқу процесін ұйымдастыру мәселелері бойынша консультациялық көмек көрсетеді;

6) кәсіпорыннан тәлімгерді оқытуға көмек көрсетеді және кәсіпорындарда тәлімгерлерді бекіту мониторингін жүзеге асырады;

7) дуальды оқытудан өткен түлектерге кәсіби даярлығын бағалауды және біліктілікті беруді жүргізуге жәрдемдеседі;

8) түлектердің кәсіби даярлығын бағалауды және біліктілігін беруді ұйымдастыру кезінде кәсіпорындар мен жұмыс берушілер қауымдастықтарының өкілдері қатарынан тағайындалатын біліктілік комиссиясының төрағаларын және құрамын келіседі;

9) дуальды оқыту саласындағы өзге де өкілеттіктерді жүзеге асырады.

5.8. Тәлімгер:

1) ұйымның (кәсіпорынның) тікелей басшысының келісімімен колледж білім алушыларын, кәсіпорынның басқа да мамандарын қосымша оқыту үшін қосады;

2) колледж білім алушыларынан өндірістік қызметке байланысты мәселелер бойынша нұсқауларды орындауды талап етеді;

3) басшылықтың алдында өзінің қамқорлығындағы адамның қалыпты еңбек қызметі үшін қажетті жағдайлар жасау туралы өтініш жасайды;

4) білім алушыда ауызша да, жазбаша да жұмыс есептерін талап етеді;

- 5) жұмыс разрядын беру туралы ұсыныстар енгізеді және оқитын колледждің кәсіптік сипаттамасын талқылауға қатысады
- 6) білім алушылардың қызметтік, қоғамдық қызметіне байланысты мәселелерді талқылауға қатысады, ұйымның (кәсіпорынның) тікелей басшысына оны көтермелеу және тәртіптік ықпал ету шараларын қолдану туралы ұсыныстар енгізеді;
- 7) білім алушыларға өндірістік қызметпен, корпоративтік мәдениетпен және кейіннен кәсіби дамумен танысуға, жұмыс орнында кәсіби қызметті бекітуге жәрдемдеседі.;
- 8) колледж білім алушыларын лауазымдық міндеттер мен тапсырмаларды сапалы орындаудың практикалық тәсілдері мен тәсілдеріне үйретеді;
- 9) білім алушыларды ұйыммен (кәсіпорынмен) келісілген оқу жұмыс жоспарларына сәйкес оқытады);
- 10) білім алушыларға берілген тапсырмалардың орындалуын бақылайды;
- 11) білім алушылар жіберген қателерді анықтайды және бірлесіп жояды, орын алған кемшіліктерді жоюға көмек көрсетеді;
- 12) білім алушыларда өзінің кәсіптік міндеттерін орындауда жауапкершілікпен қарауды, сондай-ақ жұмыс бойынша әріптестеріне құрметпен қарауды қалыптастырады;
- 13) білім алушыларда еңбекшілерге, олардың еңбегіне және еңбек нәтижелеріне құрмет, сондай-ақ өз еңбегіне жауапкершілікпен қарауды тәрбиелейді;
- 14) колледж білім алушыларына пікір білдіреді.